

Samferdselsdepartementet
PB 8010 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 16/11879

Dato: 5. desember 2016

HØRING – REVIDERT UTKAST TIL NY JERNBANEFORSKRIFT

1. Innledning

Det vises til Samferdselsdepartementets høring av revidert utkast til ny jernbaneforskrift med høringsfrist 5. desember 2016.

ROM Eiendom AS har enkelte kommentarer til den nye bestemmelsen i § 3-2 om avtale mellom myndighet og infrastrukturforvalter, som kommenteres i det følgende.

ROM Eiendom AS eier i dag en rekke serviceanlegg som stasjoner, verksteder, godsterminaler og lokstaller, og vil i første halvdel av 2017 bli overført til Bane NOR SF som ny eier av selskapet.

2. Avtale mellom myndighet og infrastrukturforvalter

Forslag til bestemmelse om avtale mellom myndighet og infrastrukturforvalter i forskriftens § 3-2 lyder som følger;

«Myndighet nevnt i § 1-2 skal inngå en avtale med infrastrukturforvalter i tråd med vedlegg III for en periode på minst fem år. Dette påvirker ikke gjeldende prinsipper for planlegging og finansiering av infrastrukturen, og prinsippet om ettårige regnskaper. Avtalen skal inneholde stimuleringsiltak for å redusere kostnadene ved å stille infrastruktur til rådighet og nivået på avgiftene som kreves etter kapittel 6».

I følge vedlegg III om grunnleggende prinsipper og parametere for avtaler mellom vedkommende myndighet og infrastrukturforvalter, skal en avtale i henhold til § 3-2 omfatte blant annet følgende elementer;

«1) avtalens anvendelsesområde med hensyn til infrastruktur og serviceanlegg, satt opp i samsvar med kapittel 4. Det skal omfatte alle aspekter av infrastrukturforvaltning, herunder vedlikehold og fornyelse av infrastruktur som allerede er i bruk. Dersom det er hensiktsmessig, kan det også omfattes ny infrastruktur».

Av pkt. 2) i vedlegg III fremgår at strukturen for betaling eller midler for infrastruktur tjenester kan inngå i avtalen. Likeså strukturen for betalinger eller midler som er bevilget til ny infrastruktur.

Med den økte satsningen på jernbanesektoren følger også behov for større investeringer til nye serviceanlegg eller fornyelse av disse. Det er allerede et stort behov for bygging av nye verksteder hvor det må gjøres betydelige investeringer. Det reises spørsmål om hvorvidt midler til nye serviceanlegg eller større investeringer i disse også kan være gjenstand for en avtale mellom Jernbanedirektoratet og eier av serviceanlegg infrastrukturforvalter Bane Nor SF, i henhold til forskriftens § 3-2. Vedlegg III pkt. 1) nevner at «serviceanlegg» kan være en del av avtalens anvendelsesområde, uten at serviceanlegg er eksplisitt nevnt i § 3-2 eller i de øvrige bestemmelsene i vedlegg III vedrørende avtale om finansiering.

Hvordan nye serviceanlegg, som for eksempel nye verksteder, skal finansieres fremstår i dag som uklart. Bygging av nye verksteder må uten bevilgninger lånefinansieres, noe som i tilfellet må skje gjennom datteraksjeselskap til Bane Nor SF, siden statsforetaket i henhold til sine vedtekter ikke kan ta opp lån.

En «nedbetaling» av kostnadene til nye serviceanlegg gjennom jernbaneforetakenes betaling for tilgang i henhold til forskriftens kapittel 6 kan vise seg å ikke være tilstrekkelig til å dekke kostnadene innenfor en rimelig tidshorison. Dersom kostnadene i tillegg til en rimelig fortjeneste i henhold til forskriftens § 6-9 fullt ut skal dekkes av jernbaneforetakene kan tilgangsavgiften bli høy. Det kan derfor være behov for bevilgede midler til større investeringer i serviceanlegg i tillegg til tilgangsavgifter, i form av vederlag fra direktoratet gjennom avtale om utbygging og økt kapasitet. I likhet med infrastruktur kan det for serviceanlegg være behov for stimuleringstiltak for å redusere kostnadene og nivået på avgifter jf. § 3-2.

Det bør derfor på denne bakgrunn klargjøres i § 3-2 og vedlegg III at avtale mellom myndighet og infrastrukturforvalter også kan gjelde finansiering av kostnader til serviceanlegg som nevnt.

Med vennlig hilsen
Rom Eiendom AS

Stein Ness
Advokat